

Opinion of high school students of Kerman towards affecting factors on narcotics tendency (2005)

M Shamsi Meymandi *

H Ziaeddini**

A.Sharifi Yazdi***

* Instructor, Kerman Neorosuense Research Center, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

** Associate professor of psychiatry, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

*** Instructor, Family Research Institute, Tehran

*Abstract

Background: Iran is the most dangerous region in the world due to high consumption and confiscation of narcotic substances and also the growth of addiction. The recognition of affecting factors on addiction requires a qualitative study on high risk people in which even the hidden aspects of addiction pathology could be investigated.

Objective: To identify the viewpoint of high school students towards affecting factors on addiction tendency.

Methods: This was a qualitative study performed in 2005 using brain storming in problem finding workshops on 352 students in 9 high schools, selected in stratified randomized sampling model in Kerman. The data were conceptually analyzed considering words, phrases and concepts.

Findings: The most frequent fields were Finance (20.1%), Family (19.1%) and Relationships (14.8%) among those phrases like youth high pocket money of rich family, contraband commerce as an easy job and abuse of children in drug consignment were new concepts cited in relation to earlier fields. Categories such as Knowledge, Attitudes, Multimedia and Education were found in 8.9, 8.9, 7.9, 6, and 5.7 % of declarations, respectively. Positive attitudes, faulty knowledge of therapeutic use of opium, gathering session of noble youths and university entrance exam were among the recorded phrases cited in recent categories. Other categories were seen in less than 5% of phrases.

Conclusion: Considering the economic and social distortion due to the change of values, social status and personality patterns, the capacity building in augmentation of personal, social and cultural protective factors in whole population in field by addressing the internal stratus of values and attitudes are proposed.

Keywords: Narcotics dependence, Students, Schools

Corresponding Address: Research Center of Nerosciences, Jahad Blvd, Ebnesina St, Kerman, Iran

Email: manzume@ yahoo.com

Tel: +98 341- 2264180

Received: 2007/02/08

Accepted: 2008/01/03

عوامل مؤثر در گرایش به مواد مخدر از دیدگاه دانش‌آموزان دبیرستانی کرمان ۱۳۸۴

دکتر منظومه شمسی میمندی*

دکتر حسن ضیاءالدینی**

علیرضا شریفی یزدی***

* مربی مرکز تحقیقات علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی کرمان

** دانشیار گروه روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

*** مربی پژوهشکده خانواده تهران

Email: manzume@yahoo.com

آدرس مکاتبه: کرمان، بلوار جهاد، خیابان ابن سینا، مرکز تحقیقات علوم اعصاب، تلفن ۰۳۴۱-۲۲۶۴۱۸۰

تاریخ پذیرش: ۸۶/۱۰/۱۳

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۱/۱۹

*چکیده

زمینه: توقیف و مصرف بالای مواد مخدر در ایران، کشور ما را به عنوان خطرناک ترین منطقه در جهان مطرح کرده است. لذا، با شناخت عوامل مؤثر در اعتیاد در جمعیت در معرض خطر می‌توان به بررسی لایه های زیرین آسیب شناسی اعتیاد پرداخت.

هدف: مطالعه به منظور تعیین عوامل مؤثر در گرایش به مواد مخدر از دیدگاه دانش‌آموزان دبیرستانی کرمان در سال ۱۳۸۴ انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه کیفی در سال ۱۳۸۴ با روش بارش افکار در کارگاه‌های مسأله یابی بر روی ۳۵۲ دانش آموز انجام شد. دانش آموزان از ۹ دبیرستان کرمان بر اساس نمونه گیری تصادفی طبقه بندی شده انتخاب شدند، داده‌ها با توجه به کلمه‌ها، عبارت‌ها و مفاهیم، کدبندی و طبقه‌بندی شده و در انتها تحلیل محتوا شدند.

یافته‌ها: بیشترین عبارت‌ها در حوزه اقتصاد (۲۰/۱٪)، خانواده (۱۹/۱٪) و روابط (۱۴/۸٪) قرار داشتند. که در این خصوص مستمری بالای جوانان ثروتمند، مطرح شدن قاچاق فروشی به عنوان شغل و استفاده از کودکان در جابه جایی مواد، مقوله‌های جدید مورد بحث بودند. دانش، نگرش، ارزش‌ها، وسایل ارتباط جمعی و تحصیل به ترتیب مبنای ۸/۹٪، ۸/۹٪، ۷/۹٪، ۶٪ و ۵/۷٪ اظهارات را تشکیل می‌دادند در این خصوص نگرش مثبت نسبت به مصرف مواد مخدر، کمبود دانش عمومی در استفاده درمانی از مواد، گردهمایی جوانان مجرد و مشکل کنکور مطرح شدند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها، اطلاع رسانی میدانی با گرایش به لایه های درونی ارزش‌ها و نگرش‌ها جهت ظرفیت سازی در راستای افزایش عوامل محافظت کننده فردی، اجتماعی و فرهنگی پیشنهاد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: اعتیاد به مواد مخدر، دانش آموزان، مدرسه‌ها

*مقدمه

در سال ۱۳۸۰ آمار رسمی شیوع مصرف مواد مخدر در ایران از ۱/۲ تا ۳/۳ میلیون نفر متفاوت است. طبق یک مطالعه همه‌گیرشناسی که با همکاری دفتر کنترل مواد مخدر سازمان ملل (UNDCP) در سال‌های ۱۹۹۸ و ۱۹۹۹ انجام شد، بیش‌تر معتادین (۶۸ درصد) ۲۰ تا ۴۰ ساله بودند و میانگین سن شروع مواد ۲۲/۲ سال بود.^(۴) در حال حاضر با توجه به نرخ رشد سالانه اعتیاد (۸ درصد) و رشد جمعیت (۳ درصد)، تعداد مصرف‌کنندگان مواد افیونی ۶ میلیون نفر برآورد می‌شود.^(۳) به علاوه شیوع اعتیاد در جوانان رو به رشد است، به طوری که سن ابتلا به اعتیاد در ایران طی دو دهه اخیر به شدت کاهش یافته و به زیر ۲۰ سال و گاهی به ۸ سالگی رسیده است.^(۳و۶)

اعتیاد یک ناهنجاری با نشانه‌های بالینی، رفتاری و شناختی است که در ایجاد آن، عوامل اجتماعی و روان‌شناختی از یک طرف و عوامل زیست شناختی و داروشناختی از طرف دیگر نقش دارند. عوامل اجتماعی بیش‌تر در شروع مصرف و عوامل زیست شناختی در ادامه وابستگی مطرح هستند.^(۲و۱)

اعتیاد به عنوان یکی از بحران‌های چهارگانه قرن بیست و یکم همه جوامع را درگیر کرده است. شمار معتادین ایران در سال ۱۳۳۰ بیش از ۱/۵ میلیون نفر (۷ درصد جمعیت کشور) بود.^(۳) در سال ۱۳۵۸، پس از انقلاب اسلامی و مبارزه‌ای جدی علیه توزیع و تولید مواد مخدر، این میزان به ۲ میلیون نفر (۴ درصد کل جمعیت) رسید.